

uden kontrol med den investerede kapital. En ny selskabsform, MS, skal sikre, at nr. 1 er indispensabel.

Ad g

Forslaget retter sig mod virksomheder, hvor en vis kollektivitet i beslutningsprocesserne kan sikres. Forslaget retter sig således ikke mod enkeltmandsvirksomheder, familievirksomheder og lignende. Dette har nær sammenhæng med medarbejdernes status som lønmodtagere, jf. nr. 4.

Det i nr. 3 nævnte finansieringsinstitut skal kunne dispensere for denne nedre grænse for antallet af medarbejdere.

Ad 2

Begrænsningerne vedrørende ejerformen indebærer, at kredsen af kapitalindskydere begrænses, og at der stilles særlige krav til fordelingen af stemmeretten blandt medarbejderne. Dette betyder, at hver medarbejder skal indskyde nogenlunde samme beløb. Derfor kan enkelte medarbejders begrænsede indskudsmuligheder betyde, at den samlede indskudskapital bliver relativt lille.

Medarbejderstyrede virksomheder har derfor et særligt behov for stor fremmedfinansiering, så indskudskapitalens størrelse begrænses og den enkelte medarbejders indskudsbyrde lettes. Samtidig kan ukendskabet til denne ejerform medføre, at de medarbejderstyrede virksomheder vil få særlig vanskeligt ved at skaffe tilstrækkelig fremmedkapital.

En ordning med statslån vil kunne øge medarbejderstyrede virksomheders muligheder for at opnå en sådan fremmed finansiering, således at kravet til indskudskapitalens størrelse kan begrænses. Samtidig vil en statsgaranti for lån til den enkelte medarbejders indskud kunne lette disse indskud.

Ad 3

I en del vesteuropæiske lande og i USA findes der allerede støttestrukturer for medarbejderstyrede og arbejdscooperative virksomheder. Lignende ordninger kan etableres i Danmark, hvor der er støttestrukturer for kooperative virksomheder. Ud over interesseorganisationer til støtte for leverandørkooperativer (andelsbevægelsen), forbrugerkooperativer (brugsforeningsbevægelsen) er der de organisationer, som har formålsparagraffer beslægtede med tankegangen i dette forslag.

Organisationer som Det kooperative Fællesforbund (DKF) kan gennem lokale initiativcentre tænkes at yde konsulentbistand til medarbejderstyrede virksomheder.

Dette gælder også organisationen Sammenslutningen af Produktions- og Arbejderfællesskaber (SAPA). Disse og lignende organisationers konsulentbistand bør have en tilsvarende form for støtte som nævnt ovenfor, og samtlige støttefunktioner bør koordineres i tilknytning til finansieringsinstituttet.

Som en del af sit virke skal finansieringsinstituttet opmuntre til nye former for ledelse og inddragelse af medarbejderne i medarbejderstyrede virksomheders daglige drift, åbne op for skabelse af jobmuligheder til hårdt arbejdsløshedsramte grupper, f.eks. unge og indvandrere, og være med til at sikre udviklingen af socialt nyttigt teknologi, socialt nyttige varer og erhvervsbyggeri.

For at lette opfyldelsen af disse mål skal fonden kunne tilbyde investeringstilskud og konsulentbistand skræddersyet til den enkelte virksomheds behov.

Som industrielt udviklende og jobskabende drivkraft skal finansieringsinstituttet være fri for direkte politisk styring for at kunne træffe beslutninger hurtigt og være stadig voksende i kraft af statsstilskud, kommunale tilskud, tilskud fra fonde som ATP, LD og pensionskasser, men også i kraft af forrentningen af den allerede indskudte kapital.

Finansieringsinstituttets øverste ledelse sikres både repræsentation af finansieringsinstituttets medarbejdere og brugerne af instituttet. Førstnævnte vælges demokratisk blandt instituttets medarbejdere, og sidstnævnte vælges efter urafstemning blandt bruger-virksomhederne og kapitalindskyderne.

Om end virksomhederne kan tillade en vis hestand med hensyn til betaling af renter og afdrag på den udlagte kapital, så er det vigtigt, at finansieringsinstituttet drives efter kommercielle kriterier af hensyn til den kapitaldannelse, der er nødvendig for at støtte et voksende antal virksomheder. Den af finansieringsinstituttet udlagte kapital skal indgå i et lukket finansieringskredsløb mellem instituttet og de medarbejderstyrede virksomheder. Instituttet vil med andre ord ikke på længere sigt udgøre nogen væsentlig belastning af de offentlige udgifter.

Ad 4

Den nuværende lovgivning er noget uklart med hensyn til, hvornår en medejende medarbejder skal betragtes som selvstændig henholdsvis lønmodtager. Der findes eksempler på, at medarbejdernes frygt for at miste den fulde ret til dagpenge m.v. har hindret oprettelsen af virksomheder. Derfor bør det i loven præciseres, at medarbejdere i medarbejderstyrede virksomheder bevarer deres fulde lønmodtagerrettigheder.